

Framfærslan er ekki týðningarmest

— tað er venjingin, sum er grundað á tað sum hendur á pallinum, ið hevur størsta týðning fyri meg

Hóskvoldið skipaði Pauli í Sandagerði fyri konsert í Eysturskúlanum í Havn.

Umleið 80 luttóku við sang og spæli, og millum teirra var Joanna Johansen, songkvinna, sum hevði ein tann størsta leiklutin í framfærsluni.

Vit hittu Joannu dagin fyri konsertin fór fram, og hon sigur okkum frá arbeiði sínum innan tónleikaheimin

Ævintýrið um smágentuna við serligari sangrødd og einum góðum lærumeistara, ið roynir øll kynstur fyri at menna sermerki hennara, er á ein hátt ikki heilt burturvið, tá talan er um Joannu Johansen, songkvinnuna á Strøndum og lærumeistara hennara, Paula í Sandagerði, sanglærara, kórleiðara og tónlistaskald.

Av tilvild

Joanna Johansen, læraraskúlanæmingur, er 22 ára gomul, og hevur seinastu árin havt nógvar framfærslur saman við Paula í Sandagerði, í Havnar Sangkóri og aðrar staðni, har boð hava verið eftir henni og sermerkta, fjølbroyttu evnum hennara, at framføra sangir, sum fevna yvir klassisk songløg og fram til nútíðina til jazz og New Wave.

Í 1977 fór Joanna í Høydalar at ganga á studentaskúla. Sum vituligt er, har ungfolk hittast, so sungu og spældu tey nógvar í skúlaflokkinum, sum Joanna var í.

Ein teirra, ið legði til merkis serligu songrøddina hjá Joannu var Elin Johannesen, sum starvast á Studentaskúlanum. Joanna var skjótt biðin um at framføra á kvøldsetum og hugnaløtum annars í Høydølum, og til eina framfærslu bað Elin son sín, Paula í Sandagerði koma at lurta eftir Joannu. Hon helt, at rødd hennara átti at koma fleiri fólki til góða, enn bert studenta næmingum í Høydølum.

— Eftir eina framfærslu kom Pauli í Sandagerði til mín og spurdi, um eg ikki kundi hugsað mær at

sungið til nøkur lög, sum hann hevði gjørt til upptøku í Útvarpinum.

— Hetta helt eg vera ógvuliga spennandi og jattaði beinavegin, sigur Joanna og heldur fram: — Hetta var byrjanin til eitt samstarv okkara millum, sum nú hevur vart í fimm ár.

— Pauli í Sandagerði hevur verið ein sannur lærumeistari fyri meg. Hann er sera áhugaður og er soleiðis í verumáta, at tá hann hevur fingið eitt

gott hugskot, so fremur hann tað! Eg eri heldur smáðin, og tori ikki so væl at koma fram í ljósmála, men stuðlað av Paula og við nógvum venjingum, er tað eydnast til fulnar, tað, sum eg ongantið hevði hugsað, skuldi komið mær til góðar innan sang og tónleik við framfærslu við mestastu tónlistafólki her á landi.

Fekk góðar sømdir

Frá byrjanini av helt Pauli

í Sandagerði, at okkurt munagott skuldi gerast, til tess at eg fekk so góða venjing sum møgult. Hann syrgdi fyri, at eg kom í Havnar Sangkór og til nógvar kvøldsetur og onnur tiltøk, og hetta samstarvið havi eg honum nógvar fyrir at takka.

— Nær byrjaði áhugi tín fyri at syngja?

— Tað veit eg ikki, tí eg havi altíð sungið nógvar. Foreldur mínir og baðir beiggjar mínir hava altíð sungið og spælt nógvar í

heimi okkara, eins og vit vóru við í barnakóri og sungu í kirkju og missiðshúsi. Hetta var ein nátturligur táttur í barnadøgnum, sum eg ongantið havi hugsað um, men kortini, so hevur mín songrødd ikki verið tiki framum hinar sum eitt sermerki, tó at eg mangan sang solo í kóri og í Eysturoyarkvartettini, sum eg eisini var við í nøkur ár.

— Nær framfærði tú á fyrsta sinni sum solistur?

— Tað skal eg so væl siga tær. Tað var tá Chr. Høj, lærari mín á Strøndum bað meg syngja ein barnasang á foreldrafundi sum sjei ára gomul. Chr. Høj helt rødd mína vera góða, og so skuldi eg syngja. Hetta var skemtiligt fyri eitt sjei ára gamalt barn, men eg minnst hetta ikki sum nakað serligt, og at eg var meira enn hini børnini fyri að.

At meta um egnu dygd

— Er tað rætt at lata børn framføra á palli?

— Eg haldi, at tað lætt kann misbrúkast, um eitt barn soleiðis verður tikið fram í ljósmála, tí tað dugir at syngja. Børn eru nú einaferð soleiðis, at tey ikki duga at meta um egnu dygd, men halda, at tey møguga eru nakað fyrri seg sjálvan, um tey vaksnu siga teimum, at tey duga væl.

Um børn hava serligar gávur fyri eitt nú at syngja, so áttu foreldrin heldur at latið barnið fingið ta grundleggjandi læruna í tí, sum barnið sermerkir seg við, so tað kann bógvast at fara viðari, tá tað verður tilkomið. Tað er avgjørt ein fyrimunur, at tann, ið skal framføra, dugir at nýta síni evni til fulnar, og hevur lært grundreglurnar.

Tað er ikki bert stuttleiki at verða kendur aftur av almenninginum, tí hetta krevur nógva av einstaklinginum.

Børn eru nú einaferð soleiðis háttáð, at tey ikki kunnu skilja stuttleika og strævið arbeiði út frá hvørjum øðrum, og um nakað munagott skal spyrjast burturúr, so krevst ómetliga nógva av tí menniskja, sum setur sær fyrri at læra t.d. at syngja og nýta røddina á rættan hátt.

Ikki bert stuttleiki

— Sum skilst, so hevur tú altíð tikið við tónleik og sang. Var tað ongantið ætlan tín, at hetta skuldi vera arbeiði títt burturav?

— Tá eg var yngri hugsaði eg bert um at fáast við tónleik og sang, men foreldur mínir ráddu mær til at fáa eina útbúgving, har áhugi mín kundi brúkast, samstundis sum eg kundi gera hetta til arbeiði mitt, sum kundi koma øðrum til góðar.

Eg fór tí á Læraraskúlan, við tí í hyggju, at útbúgva meg innan tónleik og røddvenjing seinni.

Á læraraskúlanum havi eg eisini fingið góðan lærdóm innan hetta økið, tá eg havi valt mær sergreinina sangur og røddvenjing. Hetta kemur mær til góðar, tá eg eftir lokið læraraprógvi fari til Danmarkar at útbúgva meg víðari. Nógva av tí eg havi lært á Læraraskúlanum um røddvenjing og ástoði innan tónleik er byrjanin til tað eg skal læra í Danmark.

Í Føroyum eru vit ikki so væl fyrri, hvat lærarar í sang og røddvenjing víðvikir, og sergreinin sangteknikk er at kalla ikki til hjá okkum.

Nú eri eg komin væl áleiðis við rødd míni og tí venjing, sum eg havi fingið seinastu fimm árin, men eg skal eisini ansa eftir, at røddin ikki verður ovbyrjað, og tí eru stundir at fáa hetta í rættlag, tá eg eri liðug á Læraraskúlanum.

Joanna Johansen: — Fyri mær er tað meira áhugavert at merkja framgongdina í venjingini, aðrenn framfærslu verður, enn bert tað at standa á pallinum, til konsertir o.a.

Tá fólk aftaná koma at takka fyrri, so hugsi eg altíð: — So eydnadist venjingin kortini. Hetta er tað veruliga arbeiðið hjá mær, sum vert er at halda fram við